

POSTANOWIENIE

24 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 24 maja 2024 r. w Warszawie
zażalenia A.B., P.O. i S.O.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Radomiu

z 5 lipca 2023 r., IV WSC 4/23,

w sprawie z wniosku T.O. i M.O.

z udziałem A.B., P.O., i S.O.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

1. oddala zażalenie;

**2. oddala wniosek wnioskodawców o zasądzenie od
uczestników kosztów postępowania zażaleniowego.**

(R.N.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 lipca 2023 r. Sąd Okręgowy w Radomiu odrzucił skargę kasacyjną uczestników A. B., P. O. i S. O. od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu z 7 października 2022 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że wymagania formalne skargi kasacyjnej, jako pisma procesowego wskazane zostały w art. 398⁴ § 3 k.p.c. pozostającym w związku z art. 126 § 1 pkt 2 i § 2 pkt 1 k.p.c. Według tej regulacji każde pismo procesowe powinno zawierać imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników i winno być oznaczone miejsce zamieszkania lub

siedziby i adresy stron. W skardze kasacyjnej uczestnicy nie wskazali wnioskodawców postępowania o zasiedzenie, tj. T. O. i M. O., ani ich miejsca zamieszkania. Brak skargi w tym zakresie nie został usunięty we wskazanym terminie, pomimo prawidłowego wezwania pełnomocnika uczestników do jego usunięcia. Powyższe skutkowało jej odrzuceniem (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik uczestników przyznał, że nie zostały przezeń wskazane nazwiska i adresy wnioskodawców. Nie znał tych danych, gdyż prowadząc sprawę wszystkie pisma kierował bezpośrednio do pełnomocnika wnioskodawców. Ponadto podniósł, że został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu w trakcie postępowania i Sąd nie doręczył mu pierwszego pisma w sprawie – wniosku zawierającego powyższe dane. Zdaniem pełnomocnika skoro Sąd znał nazwiska i adresy wnioskodawców i nie było przeszkód do prawidłowego prowadzenia postępowania, to wezwanie do ich podania jest dyskusyjne.

W zażaleniu ponadto podniesione zostały zarzuty dotyczące prawidłowości orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawcy wnieśli o jego oddalenie i o zasądzenie od każdego uczestnika na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie zażalenia przewidzianego w art. 394¹ § 1 k.p.c. nie tworzy uprawnienia pozwalającego na ingerencję w merytoryczne kompetencje sądu drugiej instancji, ani też nie służy kontroli materialnoprawnej podstawy orzeczenia, która stanowi przedmiot postępowania kasacyjnego (a nie postępowania zażaleniowego). Kontrola kasacyjna (merytoryczna) nie może być zastępowana trybem zażaleniowym (wyłącznie formalnym), który z nią nie konkuruje. Tym samym poza przedmiotem rozpoznania w postępowaniu zażaleniowym pozostają zarzuty skarżących odnoszące się do materialnoprawnej podstawy orzeczenia Sądu drugiej instancji, od którego wniesiono odrzuconą skargę kasacyjną (zob. postanowienie SN z 18 października 2022 r., I UZ 11/22).

Poza sporem jest, że w badanej sprawie pełnomocnik uczestników we wniesionej skardze kasacyjnej, ani później – wezwany do uzupełnienia jej braków formalnych, nie podał nazwisk i adresów wnioskodawców (art. 398⁴ § 3 w zw. z art. 126 § 1 pkt 2 i § 2 pkt 1 i art. 13 § 2 k.p.c.). Oznacza to, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy wszczął postępowanie naprawcze. Wezwanie skierowane do pełnomocnika uczestników było precyzyjne, zawierało dokładne oznaczenie braków podlegających uzupełnieniu, wskazywało termin ich uzupełnienia oraz określało skutki nieusunięcia tych braków w terminie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że skarga kasacyjna jest pierwszym pismem w sprawie w rozumieniu art. 126 § 2 k.p.c. i powinna zawierać nie tylko oznaczenie stron (uczestników postępowania), o czym mowa w art. 126 § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 3 k.p.c., lecz także oznaczenie ich miejsca zamieszkania lub siedziby (zob. postanowienia SN: z 22 października 2015 r., IV CZ 43/15; z 6 lipca 2016 r., IV CZ 34/16; z 16 lutego 2017 r., I CZ 15/17; z 26 lutego 2021 r., I CSK 319/20; z 12 stycznia 2022 r., III CZ 34/22, OSNC-ZD 2023, nr 2, poz. 28; z 7 września 2023 r., III CZ 43/23). Nawet jednak jeśli przyjąć pogląd mniejszościowy, według którego skarga kasacyjna nie jest pierwszym pismem procesowym i w związku z tym skarżący nie jest, zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., obowiązany do wskazania adresów stron (zob. postanowienie SN z 25 października 2012 r., IV CZ 113/12) to i tak zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, bowiem jak w przypadku każdego pisma procesowego, skarżący w skardze kasacyjnej winien był wymienić wszystkich wnioskodawców oraz uczestników (art. 126 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 511 § 1 k.p.c.). Tymczasem skarżący we wniesionej skardze kasacyjnej nie wskazał jako wnioskodawców T. O. i M. O. i brak ten - pomimo wezwania - nie został uzupełniony. Stanowisko według którego brak danych o których mowa w art. 126 § 1 pkt 2 i § 2 pkt 1, nie uniemożliwia nadania pismu biegu, gdyż sąd dane te posiada nie jest trafne ponieważ art. 398⁶ § 1 k.p.c. nie przewiduje, odmiennie niż art. 130 § 1 k.p.c., że przewodniczący wzywa do usunięcia braków, gdy w ich wyniku pismo nie może otrzymać prawidłowego biegu.

Za pozbawione jakiejkolwiek doniosłości prawnej należy uznać wskazanie przez pełnomocnika uczestników, że nie podał danych wnioskodawców, gdyż ich

nie znał. Jedynie ubocznie Sąd Najwyższy zauważa, że dla profesjonalnego pełnomocnika ustalenie danych wnioskodawców oraz ich adresów nie powinno stanowić nadmiernej trudności, zwłaszcza, że informacje te znajdowały się w aktach sprawy.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił zażalenie uczestników jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c.

(a.z.)

(r.g.)